

Landbruks- og matdepartementet
v/landbruks- og matminister Sandra Borch

Kopi:

Kommunal- og distriktsdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref.

Vår ref.

Saksbehandler

Dato

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst. 13.09.2022

Nordmøre Interkommunalt politisk råd (IPR) ønsker etablering av Bionova til Nordmøre og Tingvoll

I Hurdalsplattformen står det at «regjeringen vil oppfylle staten og landbrukets avtale om kutt av klimagassutslipp i landbruket ved hjelp av nye verktøy. Det viktigste nye verktøyet vil være etablering av Bionova, en finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak i landbruket.»

I Hurdalsplattforma står det videre at «*Det skal bygges sterke kompetansemiljøer i hele landet gjennom en jevnere fordeling av offentlige arbeidsplasser.*»

Nordmøre IPR mener Bionova bør lokaliseres i en region med god innovasjons-, kommersialiserings- og eksportkompetanse og bidra til jevnere fordeling av offentlige arbeidsplasser.

Hvorfor Møre og Romsdal:

1. Møre og Romsdal har sterke forskningsmiljø og et innovativt næringsliv innenfor landbruk, marin sektor og blå-grønne sirkulærøkonomiske løsninger i hele næringskjeden. Forsknings- og rådgivingsmiljøa som arbeider og samarbeider innen blå-grønn sektor og er lokalisert i fylket er; Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK), NIBIO, Møreforskning, Nofima, Sintef, Runde miljøsenters/NIVA/Havforskningsinstituttet og NTNU (Ålesund). Det som særmerker forskningsmiljøa i Møre og Romsdal er at de er svært tett på næringene de er til for.
2. Møre og Romsdal har finansmiljø med relevant kompetanse. Innovasjon Norge Møre og Romsdal er ett av de største regionkontorene i landet og har særlig kompetanse innenfor bionæringene og havnæringene. Andre?
3. Møre og Romsdal er fylket med desidert lavest antall statlige arbeidsplasser (ca. 11 000). Møre og Romsdal mangler over 4.000 statlige arbeidsplasser for å være på nivå med fylkessnittet. Målt i andel av totale arbeidsplasser er vi nest sist, etter Rogaland. Innad i Møre og Romsdal er Nordmøre den delen av fylket som har færrest både i antall og i andel arbeidsplasser.

4. Møre og Romsdal fylkeskommune (Fylkestinget – T-75/21) har derfor et prosjekt med mål å få lokalisert fleire statlege arbeidsplassar i Møre og Romsdal, for å bidra til å:

- a) Sikre og utvikle dei statlege forvaltningsmiljøa som allereie er i fylket
- b) Lokalisere nye eller flytte eksisterande statlege funksjonar til Møre og Romsdal
- c) Skape nye statlege arbeidsplassar gjennom etablering av verksemder som løyser nye statlege tenestebehov

5. Regjeringens oppdaterte retningslinjer for den statlige lokaliseringspolitikken av 12.08.22 er tydelig på at nyetableringer av statlig virksomhet skal skje utenfor de største byene, og at den skal medvirke til bl.a.:

- *ei fordeling av statlege arbeidsplassar som medverkar til å utvikle robuste arbeidsmarknader i alle delar av landet*
- *at kostnadseffektivitet og effektiv oppgåveløysing blir inkludert i vurderinga av lokaliseringalternativ*

Hvorfor Nordmøre og Tingvoll:

Møre og Romsdal er et stort landbruksfylke med om lag 7 prosent av landets storfe-, geit og saueproduksjon, og et stort skogbruksfylke med en innovativ treindustri, særlig lokalisert til Nordmøre.

Forskningsmiljøet på Tingvoll, NORSØK og NIBIO, har i dag ca. 40 ansatte forskere og rådgivere innenfor landbruks- og miljøforskning. Det er bygd opp en ganske unik kompetanse på tiltak på gårdsnivå for å redusere klimagassutslipp:

- Prosjektering og rådgivning for bygging av gårdsbiogassanlegg og biogassanlegg med råstoff fra havbruk
- tiltak for å redusere klimagassutslipp fra gjødsellager, kompetanse rundt grøfting og bearbeiding av myr
- gjødselhåndtering og spredning av bløtgjødsel og biorest;
- kompostering
- energiteknologi
- solenergianlegg på gårdsbruk
- rågass på flak
- aske fra biogassanlegg til rensing av rågass
- bygging og drift av flisfyringsanlegg
- restråstoff fra havet (alger, fiskeri) som råstoff til fôr, gjødsel og bioenergi; bruk av tre i landbruksbygg;
- LCA-analyser og andre metoder for kartlegging og vurdering av energi- og klimaavtrykk

for å nevne noe.

På Tingvoll gard er det bygd opp solenergi- og biogassanlegg som kan benyttes til utprøving og forskning. Forskningsmiljøet samarbeider tett med gårdbrukere, landbruksrådgivinga og med Innovasjon Norge om rådgivning, oppfølging og måling av effekt av tiltaka. Mange av prosjektene er nasjonalt finansiert og er gjennomført i samarbeid med nasjonale FoU-miljøer. Dette fagmiljøet vil umiddelbart kunne kobles på arbeidet til Bionova, både på grønn og blå sektor.

Møre og Romsdal fylkeskommune startet opp naturbruk på Tingvoll videregående i år, og starter vg2 skogbruk fra høsten 2023.

Campus Kristiansund, som er under oppbygging, er eit relevant og dynamisk utdannings – og forskingsmiljø i nært samspel med næringsliv og offentlig sektor.

Det har over tid vært god rekruttering av både fag- og forskningskompetanse til Tingvoll, og det er god tilgang på rimelige kontor plasser. Reisetid til flyplass i Kristiansund er ca. 45 minutter og til tog på Oppdal ca. 2 timer.

Nordmøre er den regionen i fylket med færrest statlige arbeidsplasser. Med over 20% av befolkningen har Nordmøre kun 14% av antall statlige arbeidsplasser. Ved utflytting av akuttsykehuset i Kristiansund i 2025 vil antall og andel ytterligere reduseres betydelig, med tilsvarende nedgang i bo- og arbeidsmarkedsregionen.

Retningslinjene i den statlige lokaliseringspolitikken presiserer også tydeligere at det skal utredes minst tre alternative steder, derav skal ett alternativ være en middels eller lite sentral kommune (sentralitetsklasse 3-6). Tingvoll har sentralitetsindeks 5.

Nordmøre IPR kan vanskelig se at det finnes mer aktuell lokalisering av et hovedkontor for Bionova enn til Nordmøre og Tingvoll dersom kompetansemiljø og retningslinjene for fordeling av statlige arbeidsplasser legges til grunn.

Med vennlig hilsen

Kjell Neergaard
leder Nordmøre IPR
ordfører Kristiansund
(sign.)

Ingrid O. Rangønes
nestleder Nordmøre IPR
ordfører Averøy
(sign.)

Ingrid Waagen
ordfører Tingvoll

** Nordmøre IPR er det politiske samarbeidet mellom Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll som omfatter rundt 55.000 innbyggere.*